

LÖYDÄ SAIMAAN KÄTKETYT AARTEET!

DISCOVER THE HIDDEN TREASURES OF LAKE SAIMAA!

Saimaa Geopark kertoo Saimaan vesistölabryrintin tarinan sen alkujuurilta miljoonien vuosien takaa aina tähän hetkeen asti. Saimaa Geoparkin kohteet tuovat tämän ainutlaatuisen tarinan näkyväksi nykypäivän retkeilijöille.

Muinaismeren muistoja rantakallioissa

Saimaan ikivanha kallioperusta sai alkunsa muinaismeren pohjalla noin 1900 miljoonaa vuotta sitten. Kallioperä muovautui aikojen kuluessa; muinaismeri väistyi, nykyisen Saimaan kohdalle kohosi korkea vuoristo, kivimassat kiteytyivät sen uumenissa gneisseiksi ja graniiteiksi, ja vähitellen vuosimiljoonien aikana vuoristo kului pois. Graniittiperheen nuorimmaisena kiteytyi rapakivi, joka tunnetaan suomalaisella nimellään maailmanlaajuisesti. Nykyisin vuoriston pohja rikkonaisuusvyöhykkeineen näkyy Saimaan selkiä rajaavina ja rikkovina kalliosaarina ja -jyrkänteinä.

Saimaa Geopark tells the story of Lake Saimaa's extensive labyrinthine watercourse from its beginnings millions of years ago to the present day. Saimaa Geopark's sites make this unique story visible to today's hikers.

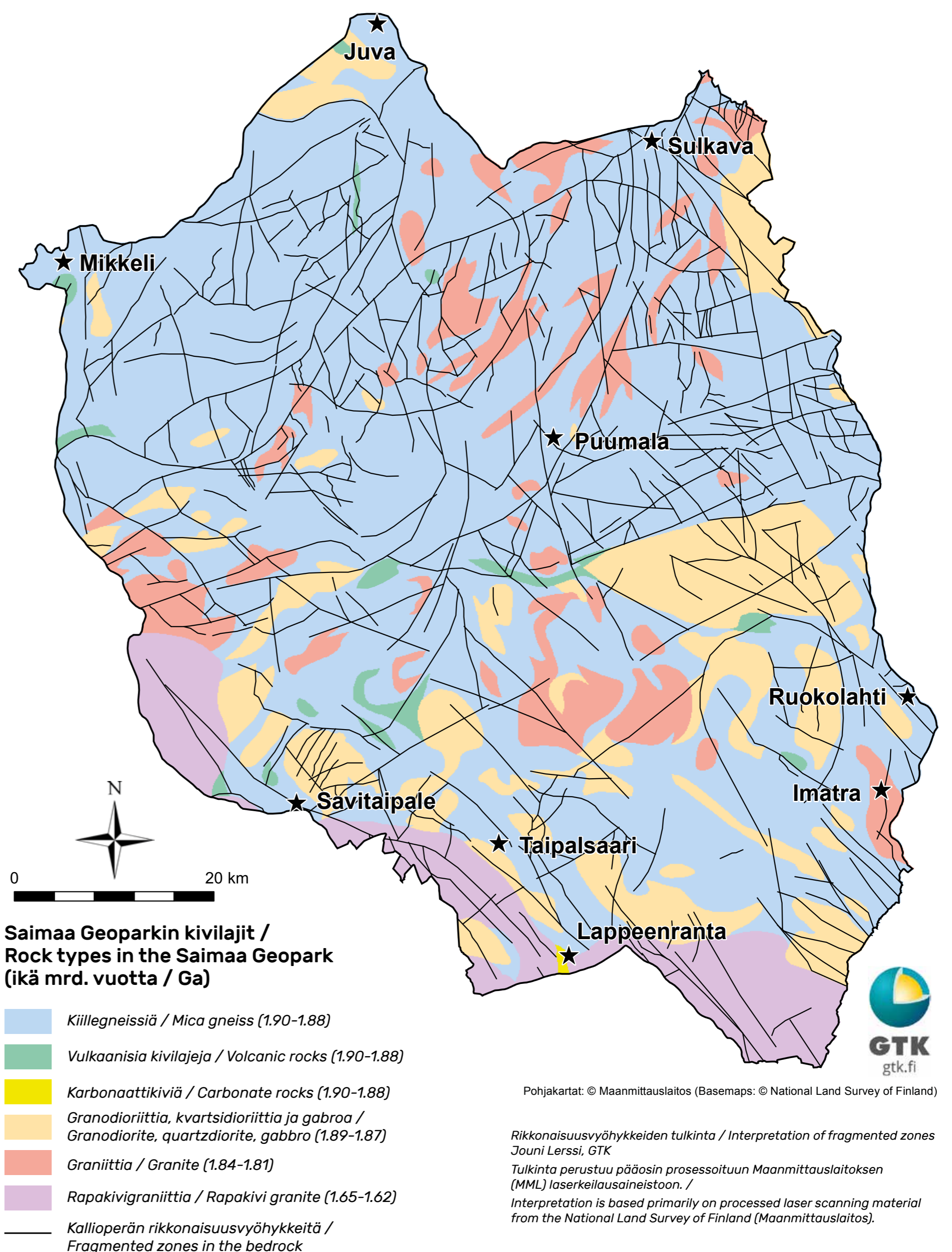
Remnants of an ancient sea left on the shore cliffs

The primeval rock foundations of the Saimaa region were born at the bottom of an ancient sea approximately 1,900 million years ago. The bedrock was formed over time; the ancient sea withdrew and a high mountain range rose in the Saimaa area. Deep in the foundations of the mountains, magma crystallised to form gneisses and granites, and gradually the mountains eroded away. The youngest of the granite family is rapakivi, which is known globally by its Finnish name. Nowadays the roots of the mountains with their fragmented zones are visible in rocky islands and cliffs, which border and dot the Saimaa lakeland scenery.

Luotolahdenvuori Savitaipaleella (geosite 20) reunustaa maisemallisesti näyttävää ruhjelaaksoa eli mannerjäätikön tyhjentämää kallioperän rikkonaisuusvyöhykettä, joka kuvastuu nykymaisemasta kapeana Luotolahdensalmena.

Luotolahdenvuori in Savitaipale (geosite 20) is bordered by a scenic fracture valley, or fragmented zone in the bedrock carved out by the continental ice sheet which is nowadays visible as narrow Luotolahdensalmi strait.

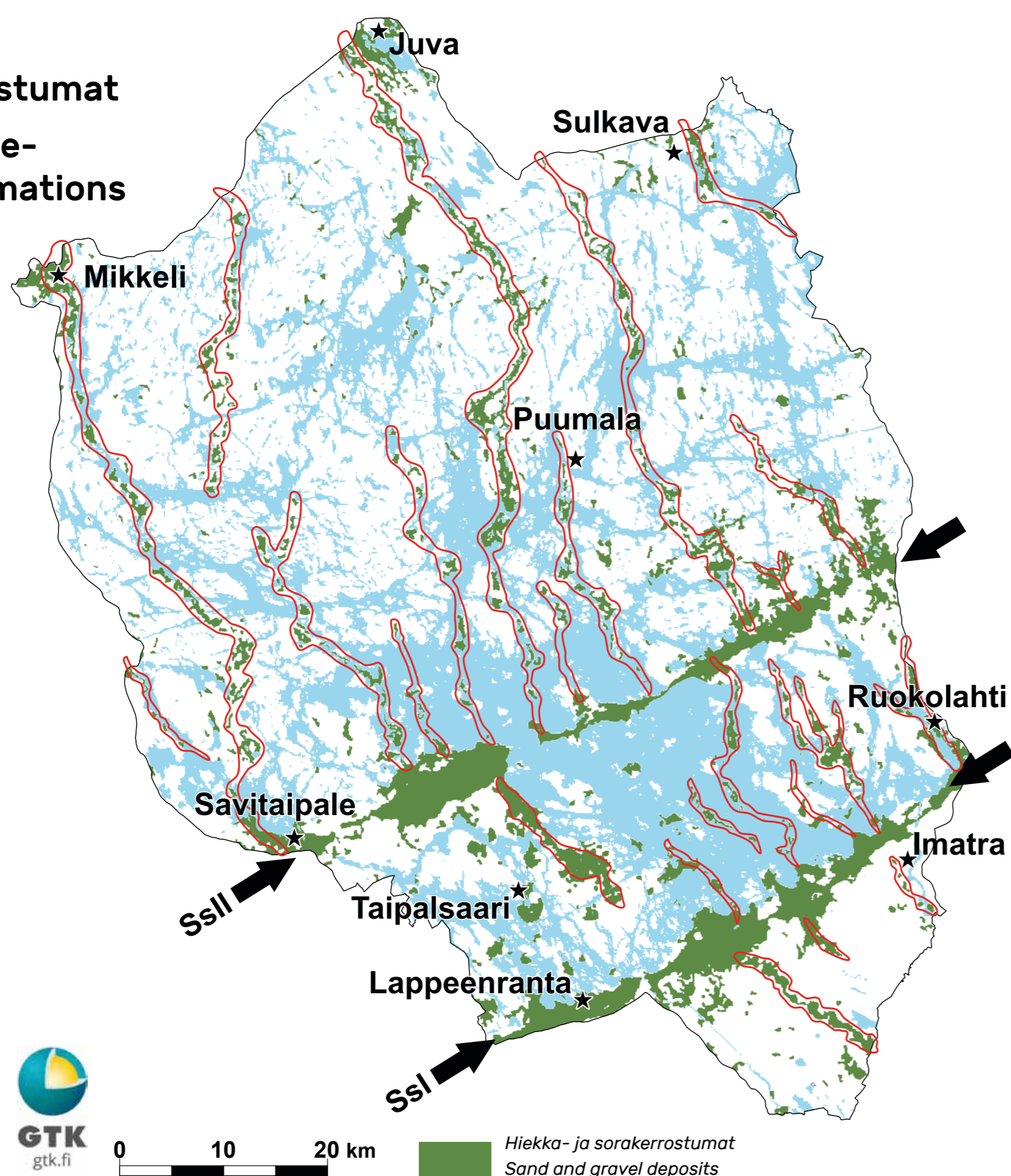

Mannerjäätikön muokkaama maisema

Saimaan maisema muokkautui nykyiselleen viimeisimmän jääkauden aikana. Jäätikön jälkiä ovat mm. mahtavat Salpausselkien reunamuodostumat, jotka näkyvät avaruuteen saakka. Ne kerrostuivat sorasta ja hiekasta sulavan mannerjäätikön reunan eteen. Kohtisuoraan Salpausselkiä muodostuivat harjuselänteet, jotka kulkevat luoteesta kaakkoon pitkinä, katkonaisina nauhoina läpi Geopark alueen.

Harjut ja reunamuodostumat

Eskers and ice-marginal formations

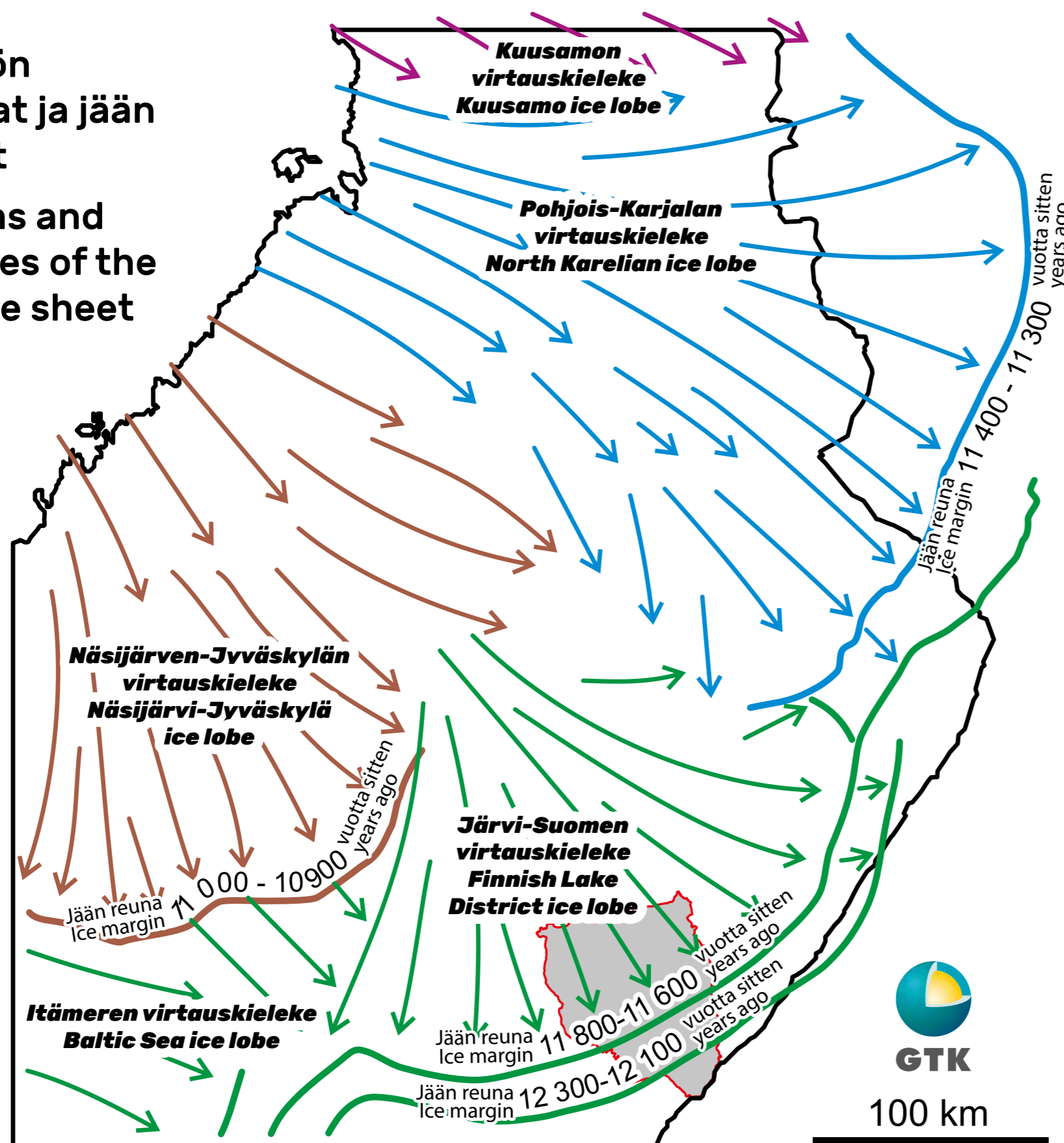

Karttaan punaisella rajatut harjuselänteet linjaavat sulavan jäätikön alla virranneiden sulamisvesien pääreitit. Kohtisuorassa niihin nähden ovat Salpausselkien reunamuodostumat (mustien nuolien osoittamat SsI ja SsII), jotka koostuvat jäätikköjokien kerrostamista deltaista ja jäätikön reunaan kerrostuneista moreeniselänteistä.

Esker chains marked on the map with red lines indicate the main routes of meltwaters beneath the melting ice sheet. Perpendicular to those are The Salpausselkä ice-marginal formations (SsI and SsII shown with black arrows) which consist of glaciofluvial deltas and end moraines deposited on the ice margin.

Mannerjäätikön virtaussuunnat ja jään reuna-asetat

Flow directions and marginal stages of the continental ice sheet

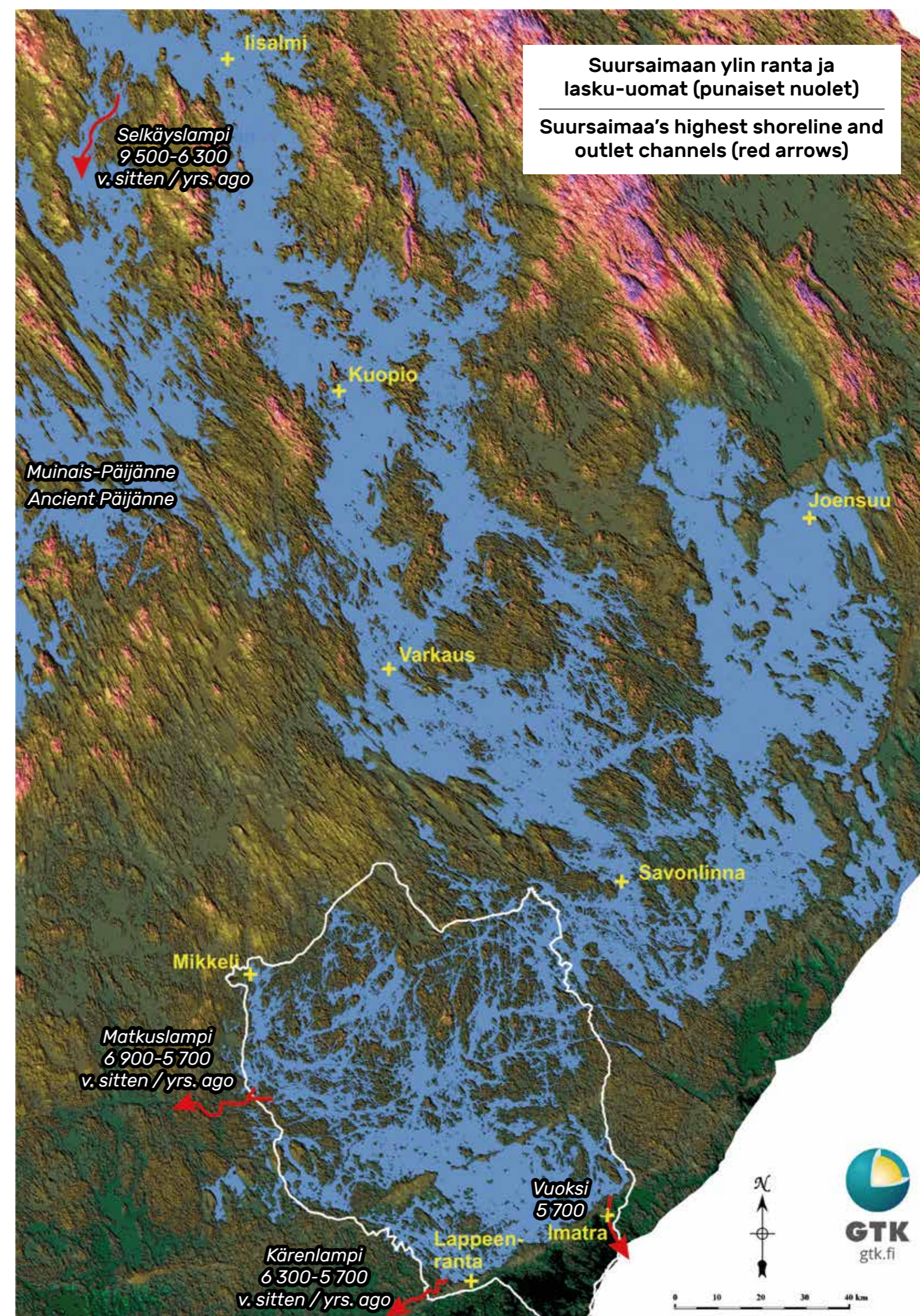

Jääkauden lopulla sulavan mannerjäätikön reuna jakaantui virtauskielekkeiksi. Salpausselkä I kerrostui Järvi-Suomen virtauskielekkeen reunaan 12 300-12 100 vuotta sitten ja Salpausselkä II 11 800-11 600 vuotta sitten.

At the end of the ice age, the edge of the melting ice sheet separated into ice lobes. Salpausselkä I deposited on the margin of the Finnish Lake District ice lobe 12,300-12,100 years ago and Salpausselkä II 11,800-11,600 years ago.

Landscape shaped by a continental ice sheet

The Saimaa region was shaped into its current form during the last ice age. It left behind massive ice-marginal formations, the Salpausselkä ridges, which are visible even from space. They were formed when gravel and sand was deposited at the edge of the melting continental ice sheet. The Salpausselkä are crossed by long and discontinuous chains of steep esker ridges, which link the northern and southern parts of the Saimaa Geopark.

Laajimmillaan Suursaimaa -vaiheessa Saimaa ulottui Ensimmäiseltä Salpausselältä aina Pohjois-Savoon asti.

At its greatest stage during the Greater Saimaa era, Saimaa extended to the First Salpausselkä to Northern Savo.

Vuoksi muuttaa Saimaan kehityksen suunnan

Saimaa Geopark alueen vapautuminen mannerjäätikön alta kesti noin tuhat vuotta. Alue oli osana Itämeren muinaisia järvi- ja merivaiheita ennen kuroutumistaan itsenäiseksi järvi- ja järvialtaiksi. Noin 11 000 vuotta sitten vedenpinta oli eteläisellä Saimaalla paljon alempana kuin nykyisin, mutta epätasainen maankohoaminen ja siitä aiheutunut maankuoren kallistuminen kaakkoon sekä ensimmäisen lasku-uoman pohjoinen sijainti vaikuttivat siihen, että rannoille alkoi tulvia vettä. Saimaa oli laajimmillaan Suursaimaa-vaiheessa. Vuoksen puhkeaminen 5 700 vuotta sitten muutti Saimaan kehityksen suunnan. Vedenpinta laski muutamia metrejä ja Vuoksi alkoi säädellä Saimaan ja koko Itä-Suomen järvimaiseman kehitystä. Nykypäivän retkeilijälle Saimaan monivaiheinen historia erottuu maastosta eri korkeustasoilla olevina muinaisrantoina.

The River Vuoksi changes the direction of Saimaa's development

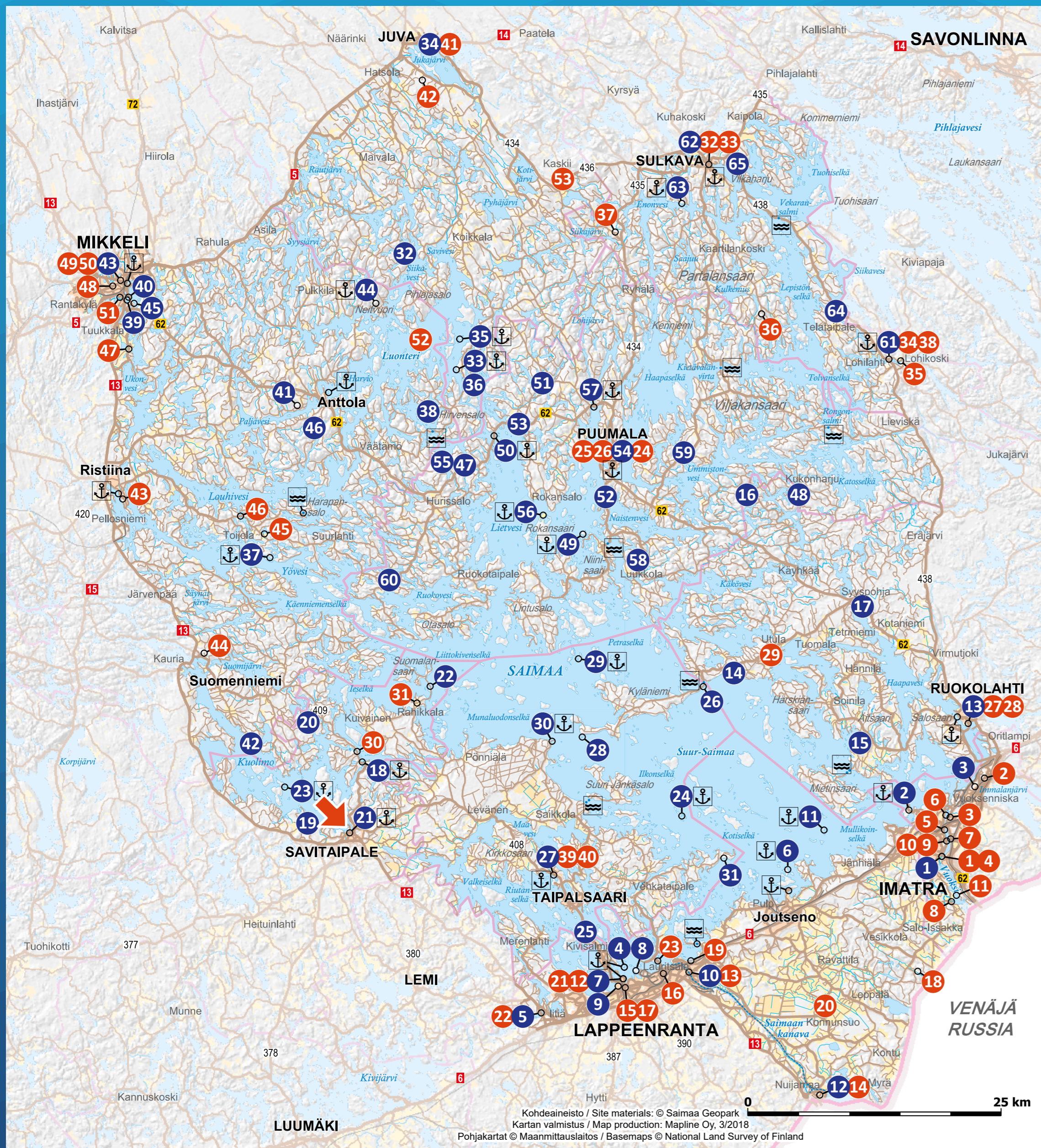
The Saimaa Geopark region was freed from underneath the continental ice sheet over a period of approximately one thousand years. The area was part of the Baltic Sea's ancient sea and lake phases, before isolation and its development into an independent lake system. Around 11,000 years ago the water level in southern Saimaa was much lower than it is today, but due to uneven land uplift and tilting, the water level began to rise and shores were flooded. This Saimaa stage is called the Greater Saimaa era. The birth of the River Vuoksi 5,700 years ago changed the direction of Saimaa's development. The water level dropped a few meters and Vuoksi started to regulate the development of Lake Saimaa and the entire Eastern Finland lake landscape. Hikers of today can distinguish Saimaa's multi-stage history in the terrain in the shapes of the raised beaches at different altitudes.

Saimaalla on eletty tuhansia vuosia

Jääkauden perintönä Saimaaseen jäi eristyksiin mm. saimaannorppa ja Saimaan järvilohi, jotka ovat nykyisin määrätellyt uhanalaisiksi. Ihmiset viihtyivät Saimaalla jo kivikaudella asuttaen Saimaan muinaisia hiekkarantoja. Useasta paikasta Saimaalta on löydetty kalliomaalauksia, viestejä esihistoriallisen ajan asukkailta meille nykyihmisille.

Thousands of years of habitation around Lake Saimaa

As legacy of the isolation brought about by the ice age, Lake Saimaa still has rare endemic species, such as the Saimaa ringed seal and landlocked salmon. The Saimaa region and its sandy shores attracted human settlements already in the Stone-Age, as a reminder of which impressive rock paintings can still be found on cliffs and rocks.

Merkkien selitys / Legend

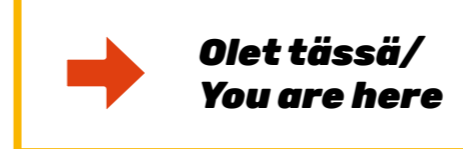

Satama / Harbour

Lossi / Ferry

Vekaransalmen lossi korvautuu sillalla loppuvuodesta 2019 / The Vekaransalmi ferry will be replaced by a bridge by the end of 2019

Olet tässä / You are here

GEOKOHTEET / GEOSITES:

IMATRA

- 1 Imatrankoski, Kruununpuisto
- 2 Lammassaari
- 3 Vuoksenniska

LAPPEENRANTA

- 4 Karhusaari
- 5 Myllylampi
- 6 Muukonsaari
- 7 Lappeenrannan linnoitus ja satama / Lappeenranta harbour and fortress
- 8 Pappilanniemi
- 9 Rakuunamäki
- 10 Saimaan kanava ja Pontuksen kaivanto / Saimaa Canal and Pontuksen kaivanto
- 11 Satamosaari
- 12 Sormuskivi

RUOKOLAHTI

- 13 Ruokolahden kirkonmäki / Ruokolahti church hill
- 14 Huuhanranta
- 15 Kolmiköytisienvuori
- 16 Kummakivi
- 17 Syyspohja

SAVITAIPALE

- 18 Kärnäkosken linnoitus / Kärnäkoski fortress
- 19 Lepänkanto
- 20 Luotolahdenvuori
- 21 Savitaipaleen keskusta ja rapakivikirkko / Savitaipale centre and rapakivi church
- 22 Ketvelinniemi-Kermanniemi
- 23 Suomensalo

TAIPALSAARI

- 24 Ilkonsaari
- 25 Kuivaketveleen linnvuori / Kuivaketvele hill fort
- 26 Kyläniemi
- 27 Taipalsaaren keskusta / Taipalsaari centre
- 28 Rastinniemi

RUUHONSAARET

- 29 Ruuhonsaaret
- 30 Sarviniemi
- 31 Päihäniemi

JUVA

- 32 Enkelinpesä
- 33 Karihiekkä
- 34 Juvan keskusta / Juva centre
- 35 Raintsaari
- 36 Sarkaslampi

MIKKELI

- 37 Astuvansalmi
- 38 Kaarnavuori
- 39 Kaihunharju
- 40 Mikkeli puisto
- 41 Matinmäki
- 42 Morruvuori
- 43 Naisvuori
- 44 Neitvuori
- 45 Pursialan hiidenkirnu / Pursiala pothole
- 46 Rakokallio

PUUMALA

- 47 Haukkovuori
- 48 Kukonharjun kanava / Kukonharju Canal
- 49 Liehtalanniemi
- 50 Loketonkalo
- 51 Norppapolku
- 52 Pistohiekkä
- 53 Puumalansalmi
- 54 Rakokivet
- 55 Rokansaari
- 56 Sahanlahti ja/and Tupavuori
- 57 Suurisuo
- 58 Syrjäsalmi
- 59 Tollonvuori

SULKAVA

- 61 Lohilahti
- 62 Sulkavan keskusta / Sulkava centre
- 63 Pisamalahden linnavuori / Pisamalahti hill fort
- 64 Telataipaleen kanava / Telataipale Canal
- 65 Vilkaharju

LUONTO JA KULTTUURIKOHTEET / NATURAL AND CULTURAL SITES:

IMATRA

- 1 Imatran Valtionhotelli
- 2 Kolmen Ristin Kirkko / Church of the Three Crosses
- 3 Pyhän Nikolaoksen kirkko ja vedenpyhityspaisto / St. Nicholas church and water sanctuary park
- 4 Imatran voimalaitos / Imatra hydroelectric powerplant
- 5 Saimaa Geopark opastuskeskus, Imatran taidemuseo ja kaupunginmuseo / Saimaa Geopark Visitor Centre, Imatra Art Museum and Town Museum
- 6 Teollisuustyöväen asuntomuseo / Industrial Workers' Housing Museum
- 7 Veteraanipuisto / Veteran park
- 8 Vallinkosken kulttuurimaisema / Vallinkoski cultural landscape
- 9 Hiljan piha / Hilja's heritage park
- 10 Vedenalaiset kohteet: Linnankosken voimalaitos / Underwater sites: Linnankoski powerplant
- 11 Vedenalaiset kohteet: Vallinkosken hiidenkirnut / Underwater sites: Vallinkoski potholes

LAPPEENRANTA

- 12 Lappeenrannan linnoitus: Etelä-Karjalan museo ja taidemuseo / The Fortress of Lappeenranta: the South Karelia Museum and Art Museum
- 13 Saimaan kanava: Kanavamuseo / Saimaa Canal: Canal museum
- 14 Nuijamaan kirkko / Nuijamaa church
- 15 Lappeen kirkko / Lappee church
- 16 Lauritsalan kirkko / Lauritsala church
- 17 Raatihuone / Town hall
- 18 Kuurmanpohjan-Saarenojan kivikautinen asutus / Kuurmanpohja-Saarenoja Stone-Age dwelling sites
- 19 Murheistenrannan kivikautinen asuinpaikka / Murheistenranta Stone-Age dwelling site
- 20 Konnunsuon maisema-alue / Konnunsuo landscape area
- 21 Rapasaaren rautatieasema / Rapasaari old railway station
- 22 Rutolan ylivientilaitos / Rutola old logging place
- 23 Kaukaan teollisuusympäristö, Kanavansuun ja Mälkiän asuinalueet / Kaukaa industrial environment, canal and Mälkiä old neighbourhood

PUUMALA

- 24 SS Wenno Puumalan satamassa / SS Wenno in Puumala harbour
- 25 Salpalinjan bunkkeri Puumalan keskustassa / Salpalinja defence line bunker in Puumala
- 26 Puumalan kirkko / Puumala church

RUOKOLAHTI

- 27 Ruokolahden kotiseutumuseo / Ruokolahti home museum
- 28 Ruokolahden kirkko / Ruokolahti church
- 29 Utulan maisema-alue / Utula landscape area

SAVITAIPALE

- 30 Partakoski
- 31 Rahikkalan tuulimylly ja kyläilijöön Kuivasensaaressa / Rahikkala old windmill and village in Kuivasensaari

SULKAVA

- 32 Uitonrinteen puutalomilijö / Uitonrinne wooden house milieu
- 33 Sulkavan kirkko ja muistomerkki / Sulkava church and memorials
- 34 Lohikosken kirkko / Lohikoski church
- 35 Lohikosken mylly / Lohikoski grinder
- 36 Sarsuinmäen tykkipatterit ja museotykki / Sarsuinmäki cannon and museum cannon
- 37 Sairalanmäen sotilashaudat / Sairalanmäki military graves
- 38 Markan muistomerkki / Markka memorial

TAIPALSAARI

- 39 Röyryn kotiseututalo / Röyry home museum
- 40 Taipalsaaren puukirkko / Taipalsaari wooden church

JUVA

- 41 Juvan museo / Juva museum
- 42 Pattoin talonpoikaismuseo / Heritage house of Pattoin
- 43 Kaskiin maisema-alue / Kaskii landscape area

MIKKELI

- 43 Brahenlinnan rauniot / Brahenlinna ruins
- 44 Kauriansalmen näkötorni / Kauriansalmi observation tower
- 45 Pien-Toijalan talomuseo / Pien-Toijala open air museum
- 46 Varkaantaipaleen kanava / Varkaantaipale Canal
- 47 Porrassalmen museotie / Porrassalmi museum road
- 48 Suur-Savon museo / Suur-Savo museum
- 49 Mikkelin taidemuseo / Mikkeli art museum
- 50 Mikkelin päämajamuseo / Headquarters museum
- 51 Urpolan luontokeskus / Urpola nature centre
- 52 Luonterin järvi / Luonteri lakeland area

RETKEILIJÄN ETIKETTI

Luonnossa liikkujan yleiset ohjeet

1. Suojele luontoympäristöä omalta osaltasi.
2. Anna eläinten ja kasvien olla rauhassa omassa ympäristössään.
3. Anna muidenkin nauttia luonnon rauhasta, vältä äänekkästä toimintaa.
4. Siivoa aina jälkesi ja tuo kaikki roskat ja muut tavarasi pois maastosta.

Tulenteko

Nuotiotulen sytyttäminen on sallittu vain retkikohteiden rakennetuilla tulipaikoilla. Polttopuukatoksen puut on tarkoitettu retkeilijöiden käyttöön. Kun sytytät tulen, huolehdi myös sen sammuttamisesta.

VISITOR ETIQUETTE

General instructions for exploring nature

1. Do your part to protect nature.
2. Do not disturb wild animals or plants.
3. Let other people enjoy the peace and quiet of nature too.
4. Always clear away your own rubbish and do not leave other items behind.

Lighting a Campfire

Campfires are only permitted at the designated campfire sites. The firewood in the firewood shelters is intended for used by visitors. If you light a campfire, also make sure you put it out.

Lisää tietoa / more information:
www.saimaageopark.fi

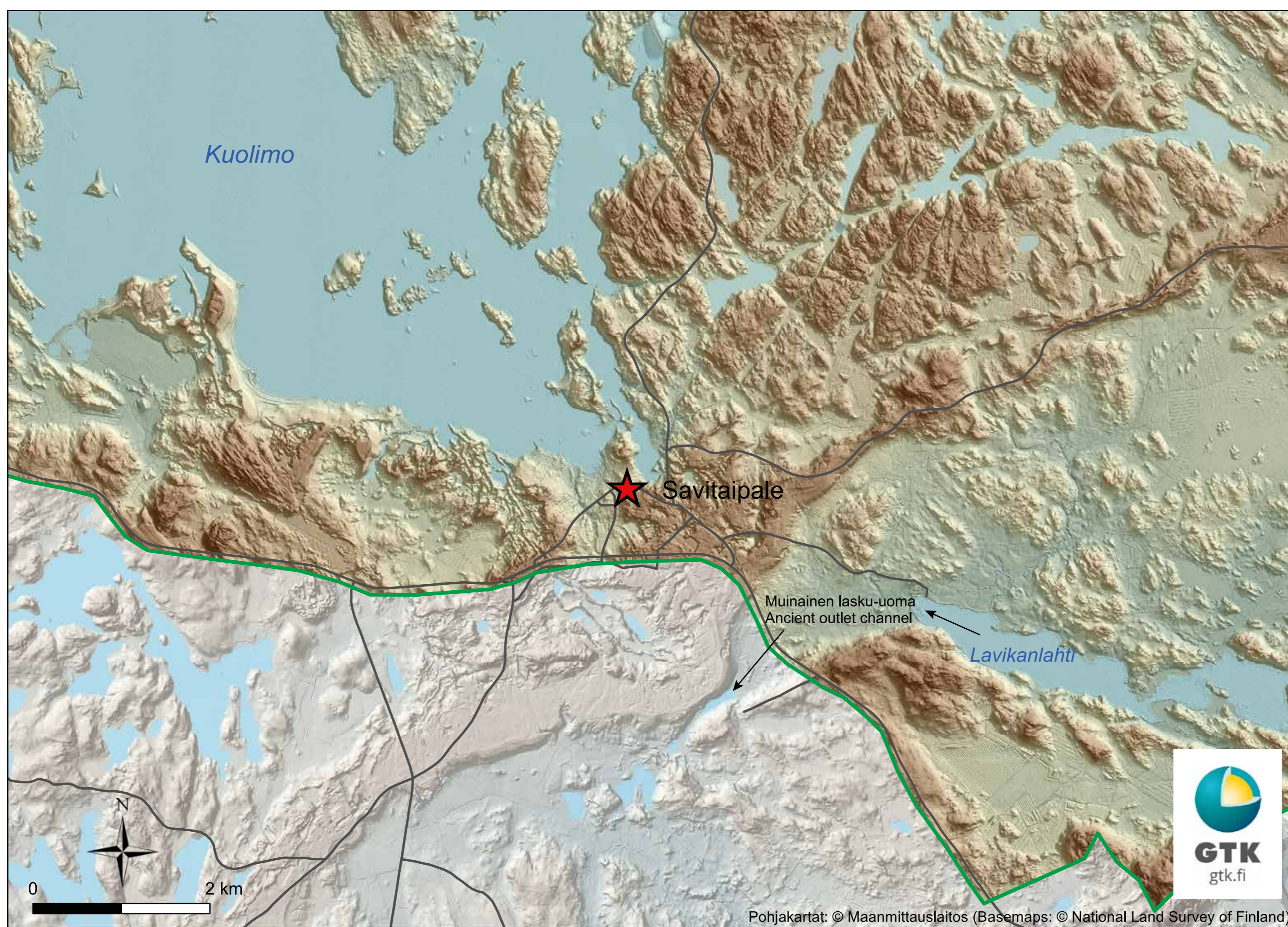
"Geoparkin kävijä, kunnioita luontoa, älä aiheuta häiriötä meille asukkaille tai liikaa kotiamme!"

"Visitors to Saimaa Geopark: please respect nature and do not litter!"

SUPPIEN SYLEILYSSÄ, RAPAKIVEN SUOJELUKSESSA SURROUNDED BY KETTLES, PROTECTED BY RAPAKIVI

Suurin osa Savitaipaleen kuntakeskuksesta on rakennettu Toisen Salpausselän suppamaastoon. Lisäksi lähistöllä sijaitsevan Lavikanlahden kautta kulki Saimaan jääjärvivaiheessa 11 600-11 400 vuotta sitten yksi sen ajan merkittävimmistä lasku-uomista. Lavikanlahden kallioalueilta louhittiin myös vuonna 1924 valmistuneen Savitaipaleen kirkon ulkopinnan verhoilussa käytetty rapakivigraniitti.

The majority of the municipality of Savitaipale is built on top of the Second Salpausselkä. In addition, one of the most significant and longstanding outlet channels during the Saimaa ice lake phase (11,600-11,400 years ago) ran through nearby Lavikanlahti. The rapakivi granite used in the outer cladding of the Savitaipale church, completed in 1924, was also excavated from rocky areas in Lavikanlahti.

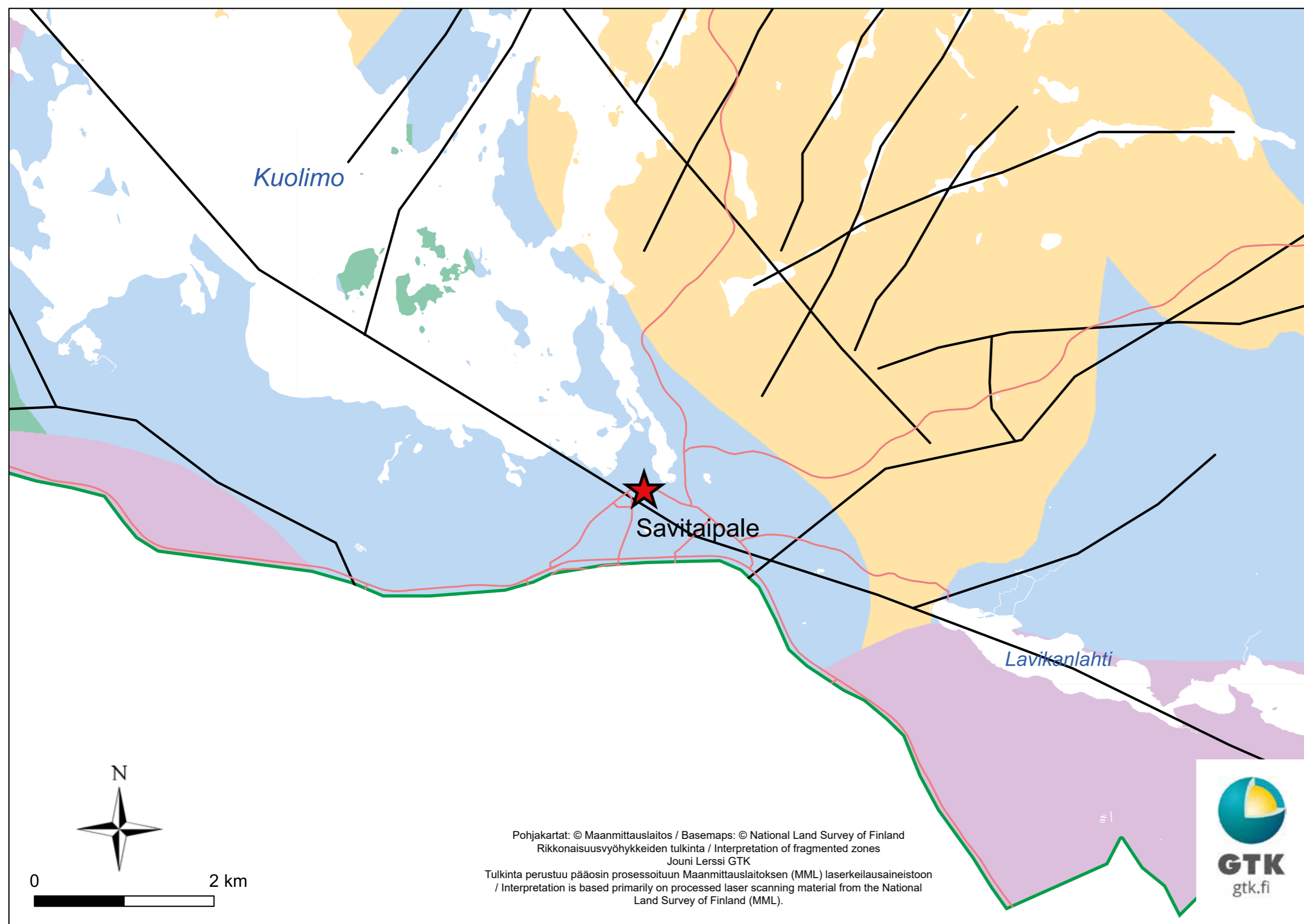
Lavikanlahden alueen rapakivi on rakenteeltaan massamaista, mikä tekee siitä helpommin työstettävää. Vaikka rapakivigraniitteihin liitetään joskus rapautumisherkkyys, Savitaipaleen kirkossa käytetty kivi on erittäin kestävä, eikä se rapaudu satoihin vuosiin. Kirkko rakennettiin vuonna 1918 palaneen kirkon paikalle. Viereiseen karttaan kirkko on merkitty tähdellä.

The rapakivi in the Lavikanlahti area has a homogeneous structure, which makes it easy to work with. Although rapakivi granites are sometimes associated with a tendency to crumble, the stone used in the Savitaipale church is extremely durable and will not crumble for centuries. The location of the church is marked with a star on the adjacent map.

— Saimaa Geopark -raja / Saimaa Geopark border
— Tiet / Roads

Savitaipaleen keskusta on Kuolimon etelärantaa pitkin kulkevan Lepänkannon harjumaaston (geokohde 19) ja Toisen Salpausselän reunamuodostuman risteyskohdassa. Lepänkannon alue muodostaa syöttöharjun, jonka edustalle jäätikön reunaan, Baltian jääjärven pinnantasoon kerrostui noin 11 800-11 600 vuotta sitten jäätikköjoen lajittelemaa hiekkaa ja soraa deltaxi. Jään reunasta irtosi jäälohkareita, jotka upposivat deltakerrostumiin. Nykyään niiden paikkoja osoittavat maastoa täplittävät lukuisat suppakuopat. Lavikanlahti toimi Saimaan jääjärven lasku-uomana aina siihen asti, kun jään reuna oli vetäytynyt noin 11 400 vuotta sitten Ristiinan eteläpuolelle ja jääjärvelle avautui suora yhteys mereen. Vedenpinta laski nopeasti ja Yoldiameri tulvi kapeana lahtena eteläiselle Saimaalle.

The Lepänkanto esker terrain (geosite 19), which runs along the southern shore of Lake Kuolimo, and the Second Salpausselkä ice-marginal formation intersect at the centre of Savitaipale. The Lepänkanto area forms a feeder esker, where sand and gravel heaped by the glacial river into a delta around 11,800-11,600 years ago, were deposited at the edge of the ice sheet at the Baltic ice lake surface level. Large chunks of ice broke off the edge of the ice and sank into the delta deposits. Nowadays their locations are indicated by numerous kettle holes that dot the terrain. Lavikanlahti acted as an outlet channel for the Saimaa ice lake until the ice edge had receded to the south of Ristiina around 11,400 years ago and the ice lake opened up directly into the sea. The water level fell rapidly and the Yoldia Sea flooded into southern Saimaa as a narrow bay.

Savitaipaleen kallioperä

Alueen kallioperä sai alkunsa muinaisen merenpohjan savien ja hiekköjen muuttuessa kiillegneissiksi vuorijonopöimutuksessa noin 1900 miljoonaa vuotta sitten. Samoihin aikoihin meriympäristöön kerrostuneet tuliperäiset kivilajit muodostavat kiillegneissin joukkoon kapeita ja tummasävyisiä kivilajijaksia. Vuorenpöimutukseen liittyi myös laaja-alaista, syvällä tapahtunutta maankuoren sulamista. Tämän kivisulan eli magman hidas kiteytyminen johti aikavälillä 1890–1870 miljoonaa vuotta sitten erilaisten syväkivien kuten vaaleiden granodioriittien ja kvartsidioriittien syntyyn. Joukossa on myös gabron kaltaisia tummasävyisiä syväkivilajeja. Kallioperän nuorimman yksikön muodostavat rapakivigraniitit. Ne kiteytyivät noin 1 650–1620 miljoonaa vuotta sitten maankuoren yläosaan tunkeutuneesta kivisulasta.

Savitaipale bedrock

The area's bedrock was formed when clay and sand on the ancient seabed transformed into mica gneiss during mountain-folding which took place 1,900 million years ago. Volcanic rocks deposited in layers in the marine environment at approximately the same time form narrow and dark stretches of rock along with the mica gneiss. Mountain folding was also associated with extensive, deep melting of the earth's crust. This slow crystallization of this molten rock, known as magma, led to the formation of various light plutonic rocks such as granodiorite and quartzdiorite approximately 1,880 million years ago. There are also some dark-coloured plutonic rocks like gabbros. The youngest part of the bedrock is formed from rapakivi granites. These crystallized approximately 1,650–1,620 million years ago from magma which forced its way to the upper part of the earth's crust.

Savitaipaleen kallioperä / Savitaipale bedrock

- Saimaa Geopark -raja / Saimaa Geopark border
- Kallioperän rikkonaisuusvyöhykkeet / Fragmented zones in the bedrock
- Tiet / Roads

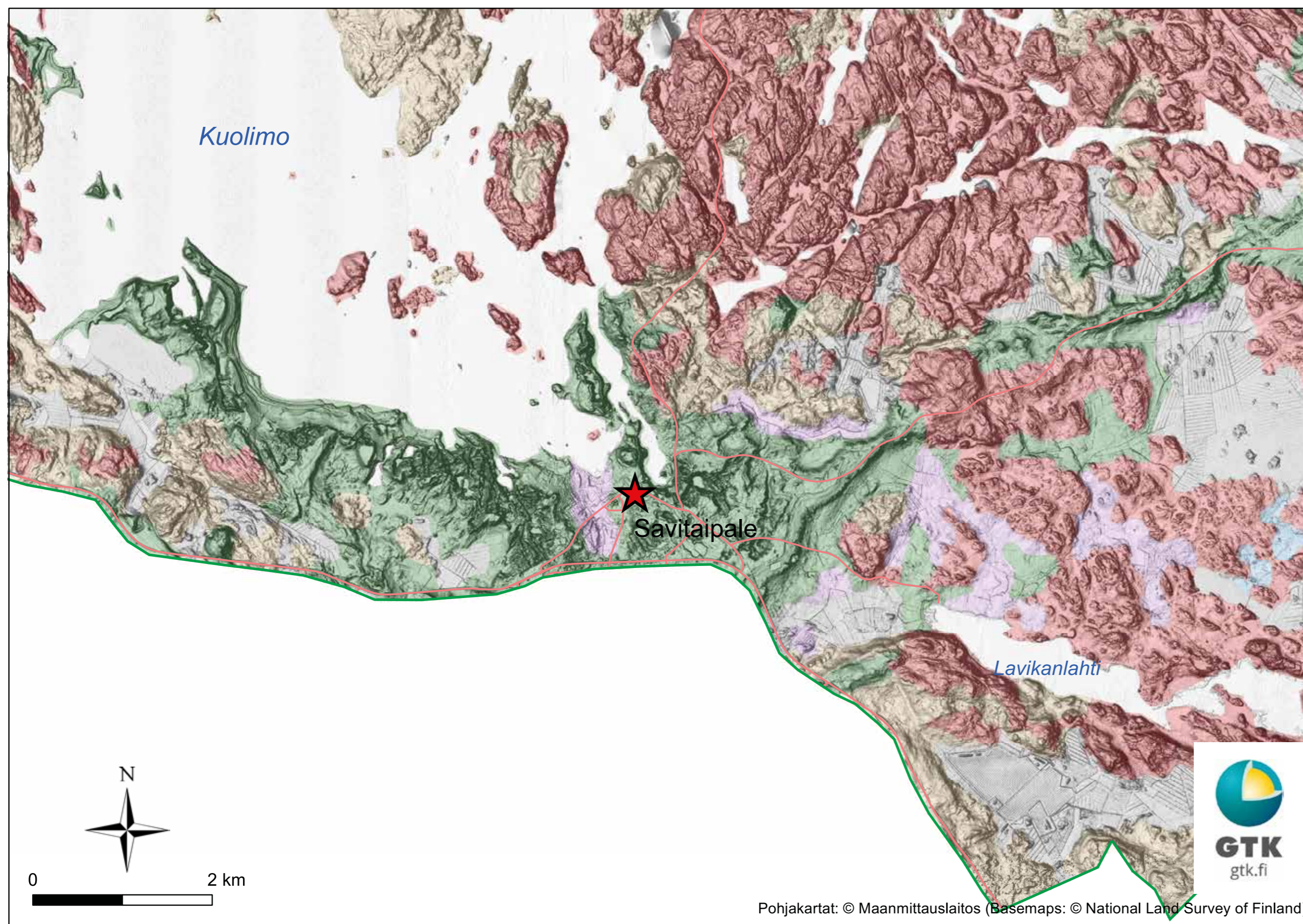
Yleistetyt kivilajit / Generalised rock types (lkä mrd. vuotta / Ga)

- Kiillegneissia / Mica gneiss (1.90-1.88)
- Vulkaanisia kiviä / Volcanic rocks (1.90-1.88)
- Granodioriittia, kvartsidioriittia ja gabroa / Granodiorite, quartzdiorite and gabbro (1.89-1.87)
- Rapakivigraniittia / Rapakivi granites (1.65-1.62)
- Vesi / Water

Savitaipaleen kirkon rapakivigraniitti koostuu pääosin kalimaasälvästä, plagioklaasista sekä kvarttsista, jotka ovat vaaleita mineraaleja. Lisäksi kivistä löytyy jonkin verran mustaa biotiittia ja/tai sarvivälkettä. Kirkon seinän värisävyyden vaihtuu kulloinkin säätä. Vasemman puoleinen kuva on otettu pilvisenä päivänä ja oikean puoleinen auringon paistaessa.

The rapakivi granite used in the Savitaipale church primarily consists of K-feldspar, plagioclase and quartz, which are light-coloured minerals. Some dark biotite and/or hornblende can also be found in the stone. The colour of the church wall changes along with the weather. The picture on the left was taken on a cloudy day and the one on the right was taken on a sunny day.

Savitaipaleen maaperä

Kiinteää kallioperää peittää reikäisenä huntuna irtaimista maalaajista koostuva maaperä, joka on syntynyt mannerjäätikön kuluttavien ja kerrostavien prosessien sekä jäätikön sulamista seuranneiden rannansiirtymisen, jokieroosion ja soistumisen tuloksena. Lepänkannon harjumaasto ja Toisen Salpausselän kerrostumat koostuvat hiekasta ja sorasta. Joukossa on myös jäätikkösyntyistä moreenia, erityisesti Toisen Salpausselän luoteispuolella. Alaville alueille on kerrostunut puolestaan savea ja silttiä. Ne alueet ovat myös alttiita soistumiselle, mm. Lavikanlahden muinaisuoma on nykyään soistunut painanne.

Quaternary deposits in Savitaipale

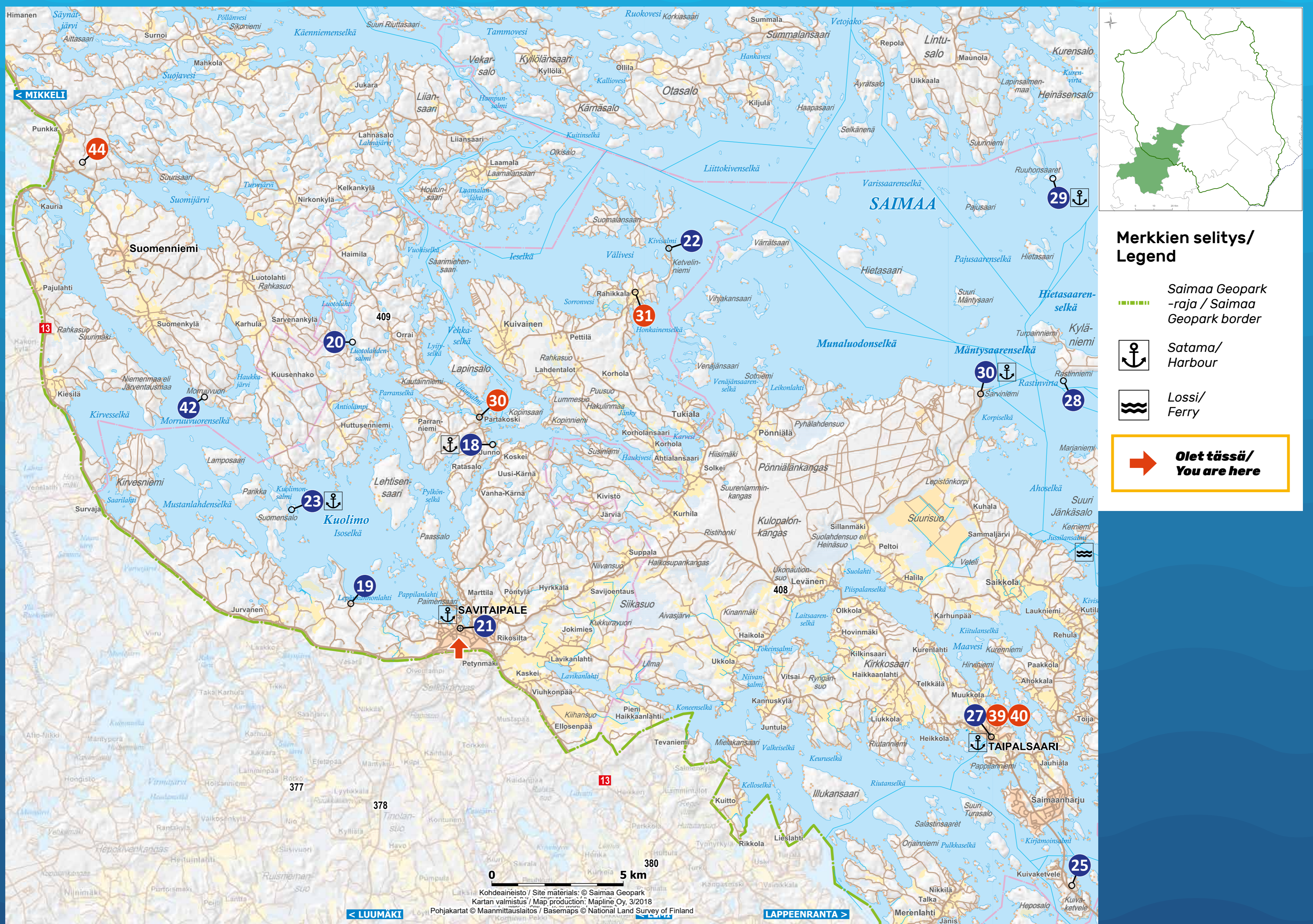
The solid bedrock is covered by a discontinuous veil of loose superficial deposits which have evolved as a result of ice sheet erosion and deposition processes, and shoreline displacement, river erosion and paludification following the melting of the ice sheet. Lepänkanto's esker terrain and the Second Salpausselkä deposits consist of sand and gravel. They also contain some moraine of glacial origin, especially on the northwest side of the Second Salpausselkä. Clay and silt meanwhile were deposited on the lowland areas. These areas are prone to paludification, and for example the ancient Lavikanlahti channel is nowadays a paludified depression.

Savitaipaleen maaperä / Quaternary deposits in Savitaipale

- Saimaa Geopark -raja / Saimaa Geopark border
- Tiet / Roads
- Kalliopaljastuma tai ohut maapeite / Bedrock at or near the surface
- Moreenia / Till
- Hiekkaa ja soraa / Sand and gravel
- Silttiä / Silt
- Savea / Clay
- Turvetta / Peat
- Vettä / Water

Ylemmässä kallioperäkartassa esitetyt kallioperän heikkousvyöhykkeet (mustat viivat) käyvät yhteen tässä maaperäkartassa esitettyjen kalliopaljastuma-alueiden kanssa. Jäätikön kulutustyön tuloksena syntyneet ruhjelaaksot erottuvat kallioliänköjen välisinä kapeina ja syvinä painanteina, jotka ovat usein veden peitossa.

The bedrock weakness zones in the upper bedrock map (marked with black lines) are linked with the rocky outcrop areas shown in this map of quaternary deposits. Fracture valleys, which are a result of glacial erosion, can be seen as narrow, deep depressions between rocky uplands, often covered by water.

Saimaa Geopark kohteet Savitaipaleella / Saimaa Geopark sites in Savitaipale

GEOKOhteet / GEOSITES:

- 18 Kärnäkosken linnoitus / Kärnäkoski fortress
- 19 Lepänkannon harjumaasto / Lepänkanto esker terrain
- 20 Luotolahdenvuoren jyrkänteet / Steep cliffs at Luotolahdenvuori
- 21 Savitaipaleen keskustan suppamaasto ja rapakivikirkko / Savitaipale centre kettle terrain and rapakivi church
- 22 Ketvelinniemen ja Kermanniemen välinen harju / an esker between Ketvelinniemi and Kermanniemi
- 23 Suomensalon harjumaasto / Suomensalo esker terrain

LUONTO JA KULTTUURIKOhteet / NATURAL AND CULTURAL SITES:

- 30 Partakoski
- 31 Rahikkalan tuulimylly ja kylämiljö Kuivasensaassa / Rahikkala old windmill and village in Kuivasensaari

Kuolimon vaiheita

Sulavan jäätikön reunan saavuttaessa Ristiinan alueen noin 11 400 v sitten Saimaan jääjärvivaihe päättyi ja Yoldiameri tulvi Saimaan ja myös Kuolimon altaaseen. Kuolimo kuroutui ensimmäisen kerran itsenäiseksi järveksi Yoldiamerestä 11 000 v sitten. Maankohoamisen ja -kallistumisen aiheuttama Suursaimaan tulva saavutti Kuolimon 8 000-7 000 v sitten ja se kuroutui Saimaasta uudelleen itsenäiseksi altaaksi noin 3 000 vuotta sitten. Suursaimaan ylin ranta on Lepänkannon alueella korkeudella 86 m mpy. Kuolimojärven nykyinen pinnan taso on 77 m mpy. Järvi laskee Saimaaseen lähes kilometrin pituisen Partakosken koskireitin kautta (luonto- ja kulttuurikohte 30). Kuolimossa elää jääkauden reliktinä isonieriä ja härkäsimppu.

The phases of Lake Kuolimo

When the edge of the melting ice sheet reached the Ristiina area around 11,400 years ago, the Saimaa ice lake phase ended and the Yoldia Sea flooded into the Saimaa and Kuolimo basin. Kuolimo first became isolated into an independent lake during the Yoldia Sea phase 11,000 years ago. Caused by land uplift and tilting, the Greater Saimaa flood reached Kuolimo 8,000-7,000 years ago, and caused Kuolimo to once again become isolated from Saimaa into an independent basin around 3,000 years ago. The Greater Saimaa's highest shoreline in the Lepänkanto area is at a height of 86m asl. The current level of the surface of Lake Kuolimo is 77m asl. The lake discharges into Saimaa along the Partakoski rapids route, which is almost a kilometre in length (natural and cultural site 30). Kuolimo is home to the char and fourhorn sculpin, both relics from the ice age.

Lepänkannon harjumaaston ympäröimä Saunalahti on kapea Kuolimoon kuuluva lahti.

Saunalahti is a narrow bay which belongs to Kuolimo and is surrounded by the Lepänkanto esker terrain.

Savitaipaleen pitäjä perustettiin vuonna 1639. Tätä ennen Savitaipale kuului ensin Lappeen suurpitäjään ja vuodesta 1570 Taipalsaareen. Savitaipaleen vanhassa kunnantalossa (v.1906), joka on nykyisin yksityiskäytössä, on toiminut niin kirkko, kunnankirjuri kuin kansanhuoltokin. Nykyinen kunnantalo valmistui 1983.

Savitaipaleella on erinomaiset harrastusmahdollisuudet – on kuntopolkuja, retkeily- sekä melonta- ja veneilyreitit. Kulttuurinnälkäisille koulutusta ja kursseja järjestävät Savitaipaleen Musiikintäydennyskeskus, Savitaipaleen Lasten ja Nuorten Kuvataidekoulu sekä Kansalaisopisto. Savitaipaleelta löytyy myös yhdistyksiä lähes joka lähtöön, joten harrastaminen niidenkin parissa tarjoaa monipuolisen kattauksen.

Josef Stenbäckin suunnittelema Savitaipaleen kirkko toimii kesäisin tiekirkkona. Kirkossa voi ihailia mm. Ola Forselin upeita lasimaalauksia ja taiteilija Laura Korpikaivo-Tammisen tekstiilejä. Vuonna 1779 Juhana Salosen rakentama ja v. 1840 Taavetti Rahikaisen laajentama kellotapuliseisoo kirkkoa vastapäätä. Kellotapulissa sijaitsee kirkonrakentajien näyttely, joka on avoinna kesäsunntaisin.

The parish of Savitaipale was founded in 1639. Before that, Savitaipale was first a part of the parish of Lappee and from 1570 it was a part of Taipalsaari. Savitaipale's old town hall (built in 1906) is now in private use, but it used to house a church, the municipal records, and the rationing office. The present town hall was completed in 1983.

Savitaipale is a great place for hobbies: – there are fitness trails and hiking, rowing and boating routes. For culture-seekers, education and courses are organised by the Savitaipaleen Musiikintäydennyskeskus music school, the Savitaipaleen Lasten ja Nuorten Kuvataidekoulu art school, and the adult education centre. Savitaipale is also home to all kinds of associations to cater for a wide range of hobbies and interests.

The Savitaipale church was designed by Josef Steinbäck and it acts as a road church during the summer. Visitors can admire the church's beautiful stained glass by Ola Forsel and textiles by artist Laura Korpikaivo. The belfry, built in 1779 by Juhana Salonen and extended in 1840 by Taavetti Rahikainen, stands opposite the church. The belfry houses a church builders' exhibition, open on Sundays during the summer.